

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

[C – 2023/42148]

16 FEBRUARI 2023. — Samenwerkingsakkoord houdende uitvoering van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten, en tot vaststelling van de procedures en modaliteiten betreffende de rapportering over de uitvoering van de verordening (EU) nr. 1143/2014

Gelet op artikel 23 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikelen 6, § 1, III, 2°, *6bis* en *92bis*;

Gelet het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

Gelet op het decreet van 4 april 2019 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

Gelet op het decreet van 3 mei 2019 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

Gelet op de wet van 16 juni 2019 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

Gelet op de ordonnantie van 2 juli 2020 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

Overwegende de Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

Tussen:

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale Regering, in de persoon van de Eerste Minister, de Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee en de Minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal;

De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister-President en de Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van de Minister-President en de Minister van Leefmilieu, Bos, Erfgoed en dierenwelzijn;

Het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, vertegenwoordigd door de Regering van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, in de persoon van de Minister-President en de Minister belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie;

is overeengekomen wat volgt:

HOOFDSTUK I. — *Algemene bepalingen*

Artikel 1. Dit samenwerkingsakkoord legt de procedures en modaliteiten vast betreffende de rapportering over de uitvoering van de verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten in overeenstemming met artikel 57 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en het beheer van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Art. 2. Voor de toepassing van dit akkoord verstaat men onder:

1° Samenwerkingsakkoord: het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en het beheer van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

2° ICL: de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, opgericht bij beslissing van het Overlegcomité Regering-Executieven van 9 mei en 13 juni 1989 tot oprichting van een Interministeriële Conferentie Leefmilieu conform artikel 31bis van de Gewone Wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;

3° Comité: het Nationaal Comité voor de invasieve uitheemse soorten in de zin van artikel 1, 13° van het samenwerkingsakkoord;

4° Wetenschappelijke Raad: de Nationale Wetenschappelijke Raad voor de invasieve uitheemse soorten in de zin van artikel 1, 14° van het samenwerkingsakkoord;

5° Invasieve uitheemse soorten: de soorten die onder het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord vallen;

6° Wetenschappelijk Secretariaat: Nationaal Wetenschappelijk Secretariaat van de invasieve uitheemse soorten bedoeld in artikel 1, 15° van het samenwerkingsakkoord;

7° Website: de portaalwebsite bedoeld in artikel 15, § 2, 8° van het samenwerkingsakkoord;

8° Partijen: voor dit uitvoerend samenwerkingsakkoord, uitsluitend de Federale Staat en de Gewesten;

9° Nationaal uitvoeringsrapport: het uitvoeringsrapport over de verordening door de bij het samenwerkingsakkoord betrokken partijen;

10° IUS-verordening: de verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

11° Rapporteringscyclus: elke periode van zes jaar van toepassing voor de uitwerking van een nationaal uitvoeringsrapport en die ingaat vanaf april 2019;

12° Bevoegde overheid: de federale en regionale administraties die bevoegd zijn voor de uitvoering van de IUS-Verordening en als zodanig werden genotificeerd aan de Europese Commissie overeenkomstig artikel 24.2 van de IUS-verordening.

HOOFDSTUK II. — *Algemene verplichtingen*

Art. 3. § 1. Elke partij is, voor haar bevoegdheden, verantwoordelijk voor het proces om de data en informatie te bundelen en te compileren die vereist is voor de uitwerking van het nationaal uitvoeringsrapport.

§ 2. Elke partij is verantwoordelijk voor het tijdig bezorgen binnen de in deze overeenkomst vastgestelde termijnen van de data en informatie bedoeld in paragraaf 1.

Art. 4. § 1. Uiterlijk op 25 januari van het laatste jaar van de rapporteringscyclus in kwestie, stuurt elke bevoegde overheid aan het wetenschappelijk secretariaat de data en de informatie bedoeld in artikel 3.

§ 2. De bevoegde overheden volgen de in dit akkoord vastgelegde procedures voor de uitwerking van het nationaal uitvoeringsrapport.

Art. 5. De voorbereidingsprocedure voor het uitvoeringsrapport zoals bepaald in dit akkoord mag niet worden onderbroken. Als een partij niet tijdig de in Hoofdstuk 2 bedoelde verplichtingen nakomt, zet het wetenschappelijk secretariaat haar eigen taken, zoals in overeenstemming met artikel 15, § 2, 7° van het samenwerkings-akkoord, verder.

HOOFDSTUK III. — *Vorbereidingsproces voor de rapportering*

Art. 6. Bij het begin van een nieuwe rapporteringscyclus, organiseert elke bevoegde overheid zich intern om ervoor te zorgen dat de data en informatie wordt gebundeld en gecompileerd die vereist is voor de uitwerking van het nationaal uitvoeringsrapport. Hiertoe kan de overheid het advies van het Wetenschappelijk Secretariaat of de Wetenschappelijke Raad inwinnen.

De bevoegde overheid informeert het Comité, de Wetenschappelijke Raad en het Wetenschappelijk Secretariaat schriftelijk van deze gemaakte afspraken uiterlijk op de vervaldag van de eerste zes maanden van het eerste jaar van de rapporteringscyclus. Die informatie bevat mogelijks onder meer:

- a) de wijze waarop de data zal worden gebundeld en gecompileerd in overeenstemming met het eigen surveillancesysteem;
- b) de lijst met de diverse diensten of departementen van de bevoegde overheid die in dit proces zullen worden betrokken;
- c) de wijze waarop de diverse diensten of departementen van de bevoegde overheid zullen worden betrokken in het proces;
- d) de wijze waarop de interactie met andere publieke of private actoren is gepland;
- e) de vooropgestelde timing voor de te ondernemen acties;
- f) elke andere nuttige informatie.

§ 2. In het vijfde jaar van de rapporteringscyclus in kwestie, werkt elke bevoegde overheid een werkplanning uit en stuurt die uiterlijk op 30 juni van dat jaar aan het Comité, de Wetenschappelijke Raad en het nationaal Wetenschappelijk Secretariaat.

Die planning vermeldt hoe de definitieve data en informatie zullen worden gecompileerd door de bevoegde overheid om de deadline van 25 januari bedoeld in artikel 3 na te leven. Ze wordt mondeling voorgesteld op een vergadering van het Comité georganiseerd in het begin van september van het jaar bedoeld in de eerste alinea.

§ 3. Het Comité, het Wetenschappelijk Secretariaat en de Wetenschappelijke Raad kunnen, gezamenlijk of apart, aanbevelingen doen ter verbetering van het rapporteringsproces van de bevoegde overheid.

HOOFDSTUK IV. — *Vereiste data en informatie*

Art. 7. § 1. De data en informatie van elke partij die vereist zijn om het uitvoeringsrapport te kunnen uitvoeren, zoals vermeld in artikel 3, gaat over negen informatiecategorieën met betrekking tot de invasieve uitheemse soorten, in overeenstemming met artikel 24 van de IUS-verordening:

- a) een beschrijving, of een geactualiseerde versie daarvan, van het overeenkomstig artikel 14 van de IUS-verordening vastgestelde surveillance systeem en van het overeenkomstig artikel 15 van de IUS-verordening vastgestelde systeem voor officiële controles op uitheemse soorten die de Unie binnenkomen ;
- b) de verspreiding van voor de Unie of voor een regio, overeenkomstig artikel 11, lid 2 van de IUS-verordening, zorgwekkende invasieve uitheemse soorten op hun grondgebied, met inbegrip van informatie over migratie- of voortplantingspatronen;
- c) informatie over de soorten die overeenkomstig artikel 12, lid 2 van de IUS-verordening, worden beschouwd als voor een lidstaat zorgwekkende invasieve uitheemse soorten;
- d) de actieplannen bedoeld in artikel 13, lid 2 van de IUS-verordening
- e) geaggregeerde informatie voor het gehele nationale grondgebied over de overeenkomstig artikel 17 van de IUS-verordening genomen uitroeiings-maatregelen, de overeenkomstig artikel 19 van de IUS-verordening uitgevoerde beheersmaatregelen, de doeltreffendheid ervan en de gevolgen ervan voor niet-doelsoorten

f) het aantal in artikel 8 van de IUS-verordening bedoelde vergunningen en de reden waarom die zijn verleend;

g) de maatregelen die zijn genomen om het publiek te informeren over de aanwezigheid van invasieve uitheemse soorten en andere acties die de burgers verzocht wordt te ondernemen;

h) de krachtens artikel 8, lid 8, van de IUS-verordening vereiste inspecties;

i) indien beschikbaar, informatie over de kostprijs van de maatregelen die zijn genomen om aan deze verordening te voldoen.

§ 2. De data en informatie bedoeld in de eerste paragraaf moeten worden gerapporteerd op het geografisch niveau dat overeenstemt met het grondgebied waarvoor elke partij bevoegd is. Deze regel laat de mogelijkheid om te rapporteren op een breder geografisch niveau toe:

a) als de ICL beslist om gezamenlijke noodmaatregelen te treffen op nationaal niveau voor bepaalde invasieve uitheemse soorten in overeenstemming met artikel 37 van het samenwerkingsakkoord;

b) als de partijen, via de ICL en op voordracht van het Comité, overeenkomen om gezamenlijk te rapporteren over bepaalde maatregelen met het oog op het faciliteren van het rapporteringsproces.

§ 3. Om de partijen te helpen om helder en coherent te rapporteren over de data m.b.t. de soorten, werkt het wetenschappelijk secretariaat een nationale digitale tool uit in overleg met de competente overheden voor ten minste de categorieën e), f) en h) bedoeld in de eerste paragraaf. Die tool is beschikbaar in het beveiligde deel van de nationale website en gebaseerd op het technisch format die bepaald zijn door uitvoeringsbesluiten van de Europese Commissie.

Op vraag van een bevoegde overheid kan het secretariaat een opleiding organiseren om de werking van de nationale digitale tool toe te lichten, met name hoe die wordt ingevuld en met welk niveau van detail.

§ 4. Voor de informatie over de categorieën a) – d), g) en i) bedoeld in de eerste paragraaf werkt het wetenschappelijk secretariaat een leidraad uit - of neemt deze over van de Europese Commissie indien beschikbaar - met uitleg hoe die informatie moet worden gerapporteerd en plaatst hem op het beveiligde deel van de nationale website.

De partijen organiseren zich om de informatie, bedoeld in de eerste alinea en die overeenstemt met de eerste vier jaar van de rapporteringscyclus, indien mogelijk te kunnen rapporteren voor 1 september van het vijfde jaar van de rapportering.

§ 5. Het Comité kan de Wetenschappelijke Raad het volgende vragen:

a) coördinatie van de verzameling van de vereiste data voor de opmaak van de verspreidingskaarten van de invasieve uitheemse soorten;

b) de in a) bedoelde verspreidingskaarten opstellen.

§ 6. Het Comité kan een advies vragen aan de Wetenschappelijke Raad over de wetenschappelijke data met betrekking tot de invasieve uitheemse soorten, bijvoorbeeld over:

a) hun verbreidingspatroon en -dynamiek;

b) hun reproductiepatroon;

c) hun introductiewegen;

d) hun statuut (wijdverspreid of niet);

e) om het even welke andere relevante wetenschappelijke data.

§ 7. Als het uitvoeringsrapport mariene invasieve uitheemse soorten betreft die zich hebben gevestigd, nog kunnen vestigen of verspreiden in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, werkt het Wetenschappelijk Secretariaat samen met de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen in overeenstemming met artikel 20, § 2, van het samenwerkingsakkoord.

HOOFDSTUK V. — Rol van het Wetenschappelijk Secretariaat

Art. 8. Het Wetenschappelijk Secretariaat wordt aangesteld voor de nationale datacoördinatie. Het heeft onder meer de volgende taken:

a) coördineren en superviseren van de uitwerking van het nationaal uitvoeringsrapport gedurende de volledige rapporteringscyclus;

b) een algemene leidraad opstellen voor de rapporteringsprocedure, met inbegrip van ondersteunende opleidingen;

c) de interne digitale tool en de leidraad opstellen voor gebruik door de bevoegde overheden om hun rapportering uit te voeren;

d) de van de bevoegde overheden ontvangen data en informatie controleren, en indien nodig bijkomende informatie opvragen voor standardisatie en compilatie tot het vereiste formaat.

e) het ontwerp van rapport aan de wetenschappelijke raad zenden voor advies;

f) het ontwerp van rapport aan het Comité zenden voor bekrachtiging;

g) de verzamelde data en informatie invoeren in de rapporteringstools op Europees niveau, waaronder het onlinerapport van de Europese Commissie;

h) het nationaal uitvoeringsrapport aan de Europese Commissie zenden.

HOOFDSTUK VI. — Aannemingsprocedure

Art. 9. Het Wetenschappelijk Secretariaat legt het ontwerp van rapport voor advies voor aan de Wetenschappelijke Raad uiterlijk op 15 februari van het laatste jaar van de rapporteringscyclus in kwestie. Het advies wordt verstrekt binnen dertig dagen vanaf de dag van ontvangst van de vraag om advies. Bij ontstentenis van een tijdige bezorging van het advies, wordt de procedure voortgezet.

Art. 10. Zodra het secretariaat het advies van de wetenschappelijke raad heeft ontvangen, brengt het de vereiste wijzigingen aan en bezorgt het ontwerp van rapport aan het Comité voor goedkeuring uiterlijk in de week van 15 maart van het laatste jaar van de rapporteringscyclus in kwestie.

Art. 11. Het Comité bezorgt het ontwerp van rapport dat het heeft goedgekeurd aan de ICL in overeenstemming met artikel 9 uiterlijk op 1 april van het laatste jaar van de rapporteringscyclus in kwestie.

Art. 12. Het wetenschappelijk secretariaat zendt het door de ICL aangenomen uitvoeringsrapport zo snel mogelijk en, indien mogelijk, binnen tien dagen na de aanname aan de Europese Commissie in overeenstemming met artikel 10.

HOOFDSTUK VII. — Slotbepalingen

Art. 13. Dit akkoord wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Art. 14. Dit akkoord treedt in werking de dag op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

De minister van de federale overheid die bevoegd is voor Leefmilieu is belast met de bekendmaking van dit akkoord.

Opgemaakt te Brussel op 16 februari 2023, in één enkel oorspronkelijk exemplaar dat zal worden neergelegd bij het Centrale Secretariaat van het Overlegcomité.

Voor de Federale Regering :

De Eerste Minister,
A. DE CROO

De Minister van Justitie en Noordzee,
V. VAN QUICKENBORNE

De Minister van Klimaat, Leefmilieu,
Duurzame Ontwikkeling en Green Deal,
Z. KHATTABI

Voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest :

De Minister-President van de Vlaamse Regering,
J. JAMBON

De Minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,
Z. DEMIR

Voor het Waalse Gewest :

De Minister-President van de Waalse Regering,
E. DI RUPO

De Minister van Leefmilieu,
Natuur, Bos, Erfgoed en Dierenwelzijn,
C. TELLIER

Voor het Brussels Hoofdstedelijke Gewest :

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
R. VERVOORT

De Minister belast met Klimaat-transitie,
Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie,
A. MARON